

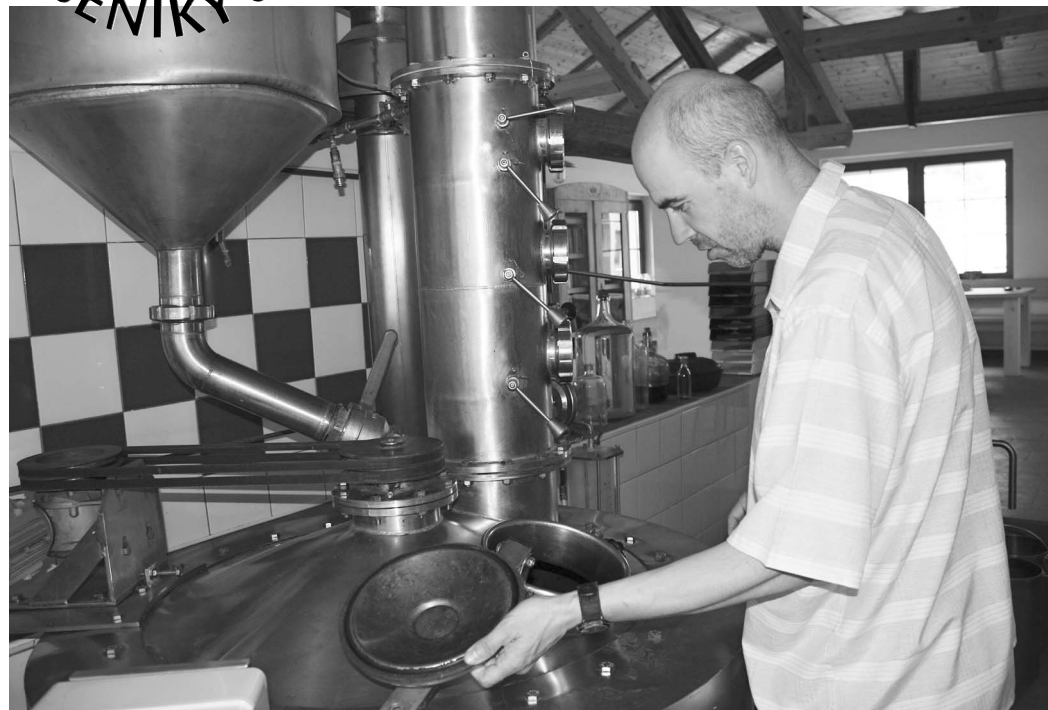
„Základem úspěchu je kvalitní kvas,“

říká Richard Jašš, provozovatel pěstitelské pálenice Maršíkovský mlýn. V malebné podhorské vesničce kromě kořalky vyrábí také originální bylinné likéry, bylinné sirupy a ovocné mošty.

**Pálenice Jašš
Maršíkovský mlýn**

JESENÍKY 27. ročník
originální ovocný

Pálení destilátů v Maršíkově zachránilo před zchátráním historický mlýn, někdejší součást zdejšího panského dvora s první zmínkou v roce 1584. Objekt sloužil zemědělským účelům až do 80. let minulého století a mohl se chlubit i vlastní vodní elektrárnou, turbína ale přestala být využívána už o dvě desetiletí dříve. Kotel, ve kterém se ovoce mění na líh, se nachází právě v místech někdejší turbínovny.

Kde se zrodil nápad, přebudovat mlýn na pálenici?

„V době, kdy jsem se zabýval myšlenkou provozování vlastní palírny, tady v Poděšíně nic takového nefungovalo. Ve mlýně už dávno není co mlít, obilí se nepěstuje, ale ovoce v okolí roste poměrně dost, takže se mi to celé pěkně spojilo. Budovy jsem koupil od lidí, kteří zde chtěli zřídít penzion, ale nedotáhli to do konce a objekt dlouhá léta jen chátral.“
Mouku dvojnulku i ubytované hosty bychom zde tedy hledali marně, tak co se dnes v Maršíkovském mlýně děje?

„Základem naší výroby je pálení destilátu z ovocných kvasů, ke kterému jsme záhy přidali i vlastní kvasírnu. To znamená, že zákazník sem přiveze své ovoce a my se o něj postaráme od začátku až do konce. Potom si už jen přijede pro kořalku. Samozřejmě pálíme také kvasy připravené samotnými pěstiteli a vyrábíme svůj vlastní destilát z nakoupeného ovoce.“

Provozujeme také moštárnu a zabýváme se výro-

bou bylinných likérů a bylinných sirupů, čímž se hlásíme k odkazu někdejších malovýrobců likérů a destilátů, jako byly třeba firmy Schreiber ve Víkovicích nebo Just v Šumperku.“

Od těch pochází i receptury, které při přípravě likérů používáte?

„Nesou to přímo po někom zděděné postupy, většinu receptur jsme objevili v archívech zaniklých likérů, kterých bylo kdysi poměrně velké množství. Seženeme třeba jenom vývojový stupeň receptu a sami jej pak zkoušíme a doladíme. Někdy také vycházíme také ze starých receptů, z kuchařek i odborných líkérnických příruček a receptářů.“

Prvním naším likérem byl bylinný likér Ullersdorf, který se měl původně připravovat ve spolupráci s velkolosinskými lázněmi, ale ty nakonec ztratily zájem. Ullersdorf (německy Losiny) je taková naše vlajková loď, k níž jsme letos přidali třeba originální kmínku, puškorcový likér i jiné zajímavosti. Obnovili jsme také výrobu hořkého Praděda podle vlastní receptury a momentálně běháme kolem vyřízení jeho ochranné známky. Výroba likéru Praděd, tak jak jej znají lidé z obchodů, se totiž postupně přenesla z Krnova do Dolan u Olomouce a dnes se paradoxně vyrábí u Jeřábky ve Vizovicích.“

Kde si můžeme vaši pálenku a likéry koupit?

„Vzhledem k tomu, že zatím fungujeme tak, že toho s nadsázkou více prodáme, než vyrobíme, nesoustředíme se na nějaký velký marketing. Prodáváme na pár místech v Šumperku a Velkých Losinách, v několika restauracích, ale že bychom se snažili nějak expandovat a honili odběratele, to ne. Navíc pořád ještě rekonstruueme rozvoz, před nedávem jsme dokončili opravu moštárny a zřídili prodejnu přímo v pálenici, takže na vytváření nějaké velké prodejní sítě zatím nemáme kapacitu. Všechny naše produkty si samozřejmě mohou zájemci koupit tady u nás.“

Jak se pozná dobrá kořalka a co její chuť a vůni ovlivní nejvíce?

„Pro výrobu pálenky je ze všeho nejdůležitější správně připravený kvas. U kvasů, které si připravují sami zákazníci, jsou samozřejmě naše možnosti ovlivnit kvalitu omezené. Když je kvas špatný a kořalka tím pádem také není moc dobrá, zákazníci to ve většině případů posoudí tak, že jim kořalku pokazil destilátér, ale problém v kvasu. Tady se páli stabilně stejným způsobem, navíc odebíráme dva litry odkapu, což je opravdu velké množství, aby i z těch horších kvasů vytekla pitelná kořalka. Absolutním základem úspěchu je dobrý kvas, my z něj jen destilaci koncentrujeme vytvořením líh a buketní látky.“

Jaké je tajemství správně nachystaného kvasu?

„Základní je teplota. Devadesát procent problémů způsobuje příliš velké teplo, při němž k procesu kvašení ovoce a přeměny cukrů na alkohol dochází. Větší teplo, tak kolem 25 stupňů, je pro kvas dobré

v prvním týdnu, ale potom se musí dostat do chladu, nejlépe tak 10 až 15 stupňů. Víc ne, když je méně, tak nevádí. Lidé se obávají, že jim kvas zmrzne, přitom je ale mnohem horší, když jej mají tři měsíce stát ve vytopené kotelně. Když pěstitelé trhají ovoce přímo do sudů, které nechávají stát pod stromem, tam na ně svítí slunce a v tom sudu je 50 stupňů, tak už je všechno špatně. Kvas je za tři dny vykvašený a za další dva dny zoctovatělý. Takhle situace je také základem rozšířené legendy o třeshňovém kvasu, který není možné uhlídat před zoctováním.“

V Maršíkovském mlýně má vzniknout také muzeum, jak jste s tímhle plánem daleko a co budete v muzeu vystavovat?

„Nebude to expozice lihovarnictví, jak by mohlo leckoho

napadnout, chceme lidem spíš přiblížit život původních německých obyvatel, o němž se toho do dneška stále moc neví. Budování muzea bylo ale z pochopitelných důvodů odsunutě až na poslední místo, nejdřív je potřeba dotáhnout ty části, které vydělávají peníze. Během letošního nebo příštího roku ale určitě chceme zprístupnit návštěvníkům celý náš provoz tak, aby se mohli seznámit s výrobou ovocných destilátů od kvasu až po finalizaci a udělat z těchto prohlídek komerční produkt.“

Jaká bude letos úroda?

„Vzhledem k tomu, že loni jsme tady vykoupili 150 tun ovoce, což je obrovské množství, jaké nepamatují, očekávám slabší rok. Nebudeme tak zřejmě tolik pálit, ale o to víc prodávat ze své produkce.“

Martin Kulhánek

Pálenice

Maršíkovský mlýn

Richard Jašš
Maršíkov 67
788 15 Velké Losiny
tel.: 603 710 220

www.ullersdorf.cz

KULTURNÍ SERVIS

Šumperk

Kino Oko

9.7. (17.30), 10.-14.7., 20.-21.7. (15.30) Já, padouch 2 (animovaná komedie)
9.7. (19.30), 10.7. (17.30) Osamělý jezdec - titulky (akční western)
10.7. (20.30) Údolí včel (historické drama)
11.7. (20.00), 12.7. (17.30), 13.-14.7. a 16.7. (20.00) hodin, 15.7. a 17.7. (17.30) Revival (komedie)
11.7. a 13.7. (17.30), 12.7. (20.00) Pacific Rim: Útok na Zemi 3D - titulky (akční sci-fi)
14.7. a 16.7. (17.30), 15.7. (20.00) Pacific Rim: Útok na Zemi 3D - české znění (akční sci-fi)

Dům kultury

1.6.-31.8. jižní křídlo DK - Výstava prací žáků výtvarného oboru ZUŠ Šumperk
14.7. (20.00) klášterní kostel - W.A. Mozart: Requiem (koncert)
Galerie Jiřího Jílka
3.7.-4.8. Hana Kohlová: Tušová kresba a enkaustika (výstava kreseb a maleb pražské restaurátorky)
H-club

11.7. (20.00) Omicron + Ivan Hajnýš (koncert)
12.7. (20.00) Fleksible Šumperk (venkovní koncert)
Divadlo Šumperk
Divadlo nehraje
D123
Pá+So Disko show Radia Rubi
Vlastivědné muzeum
13.6.-29.9. Příroda kolem nás (výstava savců a ptáků z vlastních sbírek VM)
Hollarova galerie
13.6.-29.9. Praveká hostina (zpracování potravin a příprava pokrmů v pravěku)
Galerie Šumperka
Do 16.9. Barbie a její svět (sběratelská výstava barbiček a jejího přítele Kena)
Příroda a dějiny severozápadní Moravy (expozice oživuje automatický audio průvodce)

Zábřeh

Kulturní dům

17.7. (20.00) dvoreček kina Retro - Na pivo s Mirkem Krobotem
17.7. (20.00) amfiteátr před zám-

kem - Parní Lucie / Lucie a David Koller revival (koncert)
Kino Retro
10.7. (17.30) Jak vycvičit draka 3D (animovaná komedie)
10.7. (21.00) Star Trek: Do temnoty 3D (akční sci-fi)
12.7. (18.30) Bling Ring: Jako VIPky (krimo drama)
12.7. (21.00) Jen Bůh odpouští (krimo drama)
13.7. (18.30) Meteora (drama)
13.7. (21.00) Podfukáři (krimo thriller)
17.7. (18.00) Revival (komedie)
Výstava v kině Retro
Do 1.9. Vlaky a vláčky (fotografie Zdeňka Morávka)
Muzeum
Do 17.8. Chléb náš vezdejší (výstava věnovaná pěstování a technologii zpracování obilí v historii)
Stálé expozice: Z historie města a okolí, Jan Eskymo Welzl a Z pokladů zábrěžského muzea

Mohelnice

Muzeum

3.7.-6.10. Každá mince má dvě strany

Stálá expozice: Z dějin Mohelnicka (česká výstava roku 2005)
Nová stálá expozice: Pravek Mohelnicka (výstava navazuje na bohatou stoletou tradici, které se archeologie na Mohelnicku těší)

Staré Město

Areál ProBio

13.7. (10.00) Bioslavnosti (hraji Gipsy.cz, Poletíme a další)
Muzeum opevnění
Stálá expozice historických fotografií Starého Města pod Sněžníkem a expozice lehkého a těžkého opevnění. Otevírací doba: sobota a neděle 9-12 a 13-16 hod.

Velké Losiny

Kino

14.7. (18.00) Bídničci (muzikál)

Bludov

Kulturní dům

9.7. (19.00) zámek - Zámecké do-staveničko
12.7. (21.30) hasičský areál -

Letní kino: Libáš jako ďábel
19.7. (21.00) hasičský areál -
Letní kino: Šmoulové

Ramzová

Areál u hotelu Neubauer

20.7. (18.00) Pirátská párty
27.7. (10.00) Pohádkový les

Rapotín

KKC

9.7. (17.00) knihovna - 12. pro KKC (zahájení výstavy Petra Válka)
12.-13.7. areál KKC Rapotín - Rapotínské pivní slavnosti
Galerie KKC
8.7.-31.8. Gustav Ulrich: Altwaterland (fotografie z Rejhotic před 100 lety)
Zemědělský skanzen U Havlíčků
Každý den (9.00 - 19.00) Veteran muzeum, dětský zábavní koutek, zoopark

Loštice

Památník Adolfa Kašpara

Dlouhodobá expozice: Krása loštických pohárů
Stálé expozice: Památník Adolfa Kašpara, Kapitoly z dějin Loštice, Z pokladů muzea

Úsov

Zámek s Lovecko-lesnickým muzeem

V červnu otevřeno 9.00 - 19.00

Branná

Hrad a Zámek Kolštejn (prohlídka po domluvě)

Nemile

Tvrz (ojediněle dochovaná středověká památka)

Rovensko

Galerie Kafé Krňávkovi

Stálá výstava výtvarného umění Do 31.8. Tomáš Bubulák (autorská výstava)